

Column

'Xi Jinping is nu naar verluidt erg achterdochtig geworden over zijn eigen leger en heeft zijn generaals verschillende keren op het rooster gelegd'

Prof. dr. Jonathan Holslag is politicoloog en China-kenner. Hij is onder meer docent Internationale Politiek aan de Vrije Universiteit Brussel.

In 1953, vlak na de Korea-Oorlog, riep de Chinese leider Mao Zedong een vergadering bijeen om de staat van het Volksbevrijdingsleger te bespreken. Zijn inschatting was genadeloos. 'Het Chinese leger is achterlijk,' opperde hij, 'We moeten op alle mogelijke manieren proberen te leren van de Sovjets.' Vandaag voeren de Chinese leiders ongetwijfeld hetzelfde gesprek naar aanleiding van de oorlog in Oekraïne. Hoewel we weinig zicht hebben op de besluiten, staat wellicht één grote les centraal: er is een totaal gebrek aan gevechtservaring.

De laatste grote militaire lessen die China trok, betroffen vooral de Amerikaanse campagnes, tussen *Desert Storm* en de *Global War on Terror*, waarbij de Chinese strategie de nadruk ging leggen op hoogtechnologische oorlogvoering en actieve verdediging. Het belangrijkste doel toen was het afweren van Amerikaanse agressie en mogelijke militaire pogingen om de Communistische Partij omver te werpen. De invasie van Taiwan stond toen ook al op de agenda, al hebben Chinese strategen steeds erkend dat dat een hoogst hachelijke oorlog zou zijn.

De oorlog in Oekraïne bevestigt dat. Peking is gefrustreerd dat het Kremlin onvoldoende aankondigde wat het precies van plan was en dat de oorlog de Europeanen nog meer aan het twijfelen brengt over hun relatie met China. Militair gezien is het echter een hoogst relevante leerschool. Les nummer één is dat kernwapens doorslaggevend blijven. Zonder kernwapens had het Westen nooit zoveel terughoudendheid getoond. China zal dus wellicht zijn kernwapenprogramma versnellen en net zoals Rusland meer escalatie-opties ontwikkelen.

Les nummer twee: uitputting. Zorg dat je de oorlog het langst kunt volhouden. Uitputting figureert reeds lange tijd in China's militaire denken, net zoals het belang van het uitputten van de burgerbevolking tijdens oorlogen. Net zoals Rusland, hecht China belang aan grote artilleriebarrages en uitputtende raketaanvallen op stedelijke gebieden. De oorlog in Oekraïne zal wellicht ook leiden tot nieuwe inspanningen om Taiwan beter af te kunnen snijden van buitenlandse bevoorrading: de controle van omringende zee en van de lucht blijkt opnieuw cruciaal. China heeft daar nog een weg af te leggen.

Les nummer drie: bouw veerkracht in. Rusland heeft de sancties voorlopig aardig doorstaan, maar China is wellicht even gevoelig voor sancties. Het afbouwen van de afhankelijkheid van de Westerse afzetmarkten, het versterken van de thuishandelsmarkt, het versnellen van technologische modernisering en het diversifiëren van handelsrelaties wordt de komende jaren zonder twijfel een topprioriteit van Peking.

Les nummer vier: ga nooit uit van je slagkracht op papier. Net zoals velen staat China ervan te kijken hoe beperkt Rusland is, technologisch en operationeel. Xi Jinping is nu naar verluidt erg achterdochtig geworden over zijn eigen leger en heeft zijn generaals verschillende keren op het rooster gelegd. Het grote probleem voor China is dat het sinds de oorlog in Vietnam in 1979 nooit gevochten heeft. Chinese oefeningen zijn weliswaar complexer geworden, maar de beste leerschool blijft gevechtservaring. China bereidt zich al ruim een decennium voor op kleinschalige gevechtsoperaties in het buitenland. Wellicht zal het nu sneller beperkte gevechtsoperaties toestaan.